

Шочмо эл, порылык да чын верч!

БУДЬ ГОТОВ /

36-шо (3736) №,
2025 ий 12 сентябрь,
кугарня

0+

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

📷 1-ше ден 2-шо
класслаште тунемше-влак.

Конганур школышто поро вашлиймаш

Шукерте огыл школлаште икымше йынгыр у тунемме ийлан тўналтышым пуыш. Шинчымаш кече пайрем палым школ коридор ден класслаште кызытат шекла-наш лиеш: ик вере шар лойгалт кеча, вес вере сылне пеледыш ар-

шаш классым сōрастар. Икымше тунемме арня ик эн онгай, шонем. Тунемше-влак кужу каныш деч вара икте-весе дене шер теммеш мутланат, пайдале жапышт нерген каласкалат. Кум тылзе жапыште кажныже кушто гына лийын да

мом гына ужын огыл! Лач тыгай сўретым ме Кужэнер районысо Конганур кыдалаш школышто шекланышна. 3 сентябрьште ты школышто тунемше-влак дене вашлиймашым эртарышна.

Умбакеже – 3-шо лаптыкыште.

ПОДПИСКЕ

Россий мучко 2026 ийын икымше пелйжылан газет ден журнал-влаклан подпискым ыштыме тургым тўналын. «Ямде лий» газетлан возалташ вашкыза. Акше – 505 тенгеат 56 ыр (Марий Элыште). Индекс – П4696.

Рекламе.

Театрыш – спектакль ончаш

Марий самырык театр 34-ше тургымым 14 сентябрьште «Ныл качылан ик мыскара» спектакль дене почеш. Театрын директоржо А.П.Пуртов, художественный вуйлатышыже О.Г.Иркабаев, директорын ончышо-влак дене пашам ыштыме шотышто алмаштышыже М.В.Григорьев (снимкыште) ончыкылык паша планышт дене пресс-конференцийште палдареныт.

– Ты тургымышто ятыр у постановко лиеш. Республик дец ордыжкат спектакльла дене лекташ шонена. Мемнан декат

вес кундемла гыч артист-шамыч толаш тўналыт. Мутлан, 6-11 октябрьште Йошкар-Олаште ТЮЗ-влакын фестивалышт эртаралтеш. Тушко Нижний Новгород, Чебоксар, Киров, Уфа олала гыч толаш улыт, – ойлен Андрей Петрович.

Марий самырык театр йоча-шамычым поснак чот вуча, тўрлў спектакль дене куандараш тўналеш. Мутлан, актёр-влак кызыт «Алиса в стране чудес» мюзиклым ямдылат.

Оля МАЙКОВА.
Авторын фотожо.

Российысе увер

«Сокровища русской классики» всероссийский сылнымут акцияыш 1-11-ше класслаште тунемше-влак ушныза. 2025 ийыште лўмгечым палемдыше серызылан пўлеклаттше пашам ямдылыза да 15 октябрь марте культурадляшкольников.рф сайтыш колтыза.

AI Challenge 2025 ИИ технологий конкурсышто шинчымашетым терге. 22 сентябрь марте aijc.com сайтышке йодмашым колто. Конкурс радамыште, программирований йылмым кучылтын, бизнес-кейсым лончылыман.

«Билингва» всероссийский эссе конкурс йоча-влаклан шке шонымашыштым почын пуаш йўным ышта. Келшыше темым ойырен, пашадам 28 сентябрь марте электрон почтыш колтыза. Тўрыс увер – etnosfera.ru сайтыште.

Марий Элысе увер

18 сентябрьште Йошкар-Оласе Самырык-влакын полатыштышт «Последний лепесток» фильмым яра ончаш лиеш. 18 шагатлан тўналеш. Мюзиклым Йошкар-Олаште войзымо. Кином ямдылымаште 766 ен тыршен.

«Идалыкын ешыже – 2025» всероссийский конкурс Моско олаште иктешлалтын. Козьмодемьянск ола гыч Макаровмыт «Йўлам аралыше еш» номинацийыште сенгышыш лектыныт.

11-18 сентябрьште «Воштончыш» образцовый музыкально-драме театр «Неделя Марийского Танца» акцияым эртра. «ВКонтакте» соцкылысе лаштыкышкыда куштымаш видеом #НеделяМарийскогоТанца #Тывырдык #Воштончыш хэштег дене верандыман.

Эре шарнена

3 сентябрьште Беслан олаште лийше шучко событий годым ўмыр лугыч лийше йоча, кугыен-влакым пўтынъ эл мучко шарналтеныт. Мемнан школышто тунемше-шамычат ордыжеш кодын огытыл. Терроризм ваштареш кучедалмаште икоян улмо кечылан пўлеклаттше класс шагат кажне классыште эртаралтын. 2004 ийыште Беслан оласе школышто лийше шучко сўрет уло

тўням тургыжландарен. Тидын нерген мыланна ОБЗР дене туныктышо Геннадий Иванович ден класс вуйлатыше Людмила Яковлевна каласкаленыт (снимкыште). Видеороликым, презентацийым шинчавўд дец посна ончаш лийын огыл. Тыгак ме «Капля жизни» акцияышке ушненна.

6-шо классыште тунемше-влак.
Звенигово, Чакмарий.
Фотом школ архив гыч налме.

📷 Ульяна Егошина, Ангелина Королёва, Алёся Киселёва.

📷 Эчук ден Пампалче дене палдарымаш.

Конганур школышто поро вашлиймаш

*Тўналтышыже –
1-ше лаптыкыште.*

Эртыме корно

Конганур школын Кугу Тумнымучаш ялыште верланымые тек тендам огеш ۆрыктаре. Лач 130 ий ончыч Конганурышто икымше пу школ почылтын. 1987 ийыште Кугу Тумнымучаште у полатым чоненыт. Кугу, кум пачашан школ тений 63 туземшым вашлийын. Актывый ден спорт зал-влак, тоштер, школ пеленысе пакча, тўрлۆ кабинет – чылажат йочалан келге шинчымашым налаш да виянҗын кушкаш ышталтын. Тидыже туземше-влакын сенҗымашышт гыч сайын палдырна. Тўрлۆ шанче конференций, олимпиаде, конкурс ден таҗасымашлаште ўдыр-рвезе-шамыч ик эн ончылно улыт. А мыняр лўмлۆ да пагалыме сн ты школым кокымшо пўртшылан шотла!

Чолга лият – пўлекым нала

Йоча-влак дене вашлиймашна кок йыжыҗан лие. Эн ончыч тўналтыш класслаште туземше-шамыч дене мутланымашна. Эчук ден Пампалче дене пырля ўдыр-рвезе-влак газетым шергал лектыч, тўрлۆ йодышлан вашмутым пуышт. Модышлаште чулымлыкым ончыктен, пўлекым сенен налыч. Шочмо йылмым палымыштымат тергышна. Йо-

ча-шамыч мастарлыкышт дене куандарышт. Теве 4-ше классыште туземше Ангелина Королёва «Баллада о матери» почеламутым моткоч слынын лудо. Тудым туныктышыжо Надежда Ивановна Горинова ямдылен.

5-8-ше класслаште туземше-шамыч дене мутланымаш келгырак да поянракла чучо. Ўдыр-рвезе-влак дене газетыш мо нерген да кузе возаш лиймым радамлышна. Модышлаштат ۆрмалҗен ышт шинче. Анна Соколова ден Виктория Киселёва поснак ойыртемалтыч. Туземше-шамычын икте-весе дене келшен илымышт раш палдырныш.

Ковышта – пакчалан оза

Йоча-влак дене вашлийын мутланымаске, тоштерым, школ пеленысе пакчам ончал савырнышна. Тоштерым мари́й йылмым туныктышо Галина Степановна Тобкова вуйлата. Эртыме корным шарныктарыше вер поян. Тушто урокым эртарат, шинчымашым пойдарат.

Школ пеленысе пакча витле со-тык наре кумдыкым айла. Тудым трудым туныктышо С.А.Трифопова вуйлата. Пакчаште тўрлۆ пакчасаскам, емыж-саскам ончен куштат, опытым эртарат. Тений ковыштан, йошкарушменын лектышышт поснак куандарыше.

– Туземше-шамыч шошым тўналын шыже марте школ

пакчаште тыршат. Нуно умылат, мом ончен куштена, чылажымат школ кочмыверыште кучылтына. Мутлан, тений витле литр наре шоптыр вареньым ямдыленна. Помидор дене опытым эртаренна. Йўран игечылан кўра опытын лектышыжым ужын ышна керт. Туге гынат, пакчаште тыршен, йоча-шамыч шинчымашыштым пойдарат. Росотам ончен куштым, могай кушкылым мо почеш шындыме да моло нергенат пален налыт, – оила Светлана Афанасьевна.

Ўшанена: ты школын туземше-влак, ончыкыжымат эртыме корныштым шарнен, сенҗымашышт дене куандараш тўналыт. «Ямде лий» газетын поро йолташыже лийыт.

**Катя СЕРГЕЕВА,
Людмила ГРИГОРЬЕВА.
Автор-влакын фотом.**

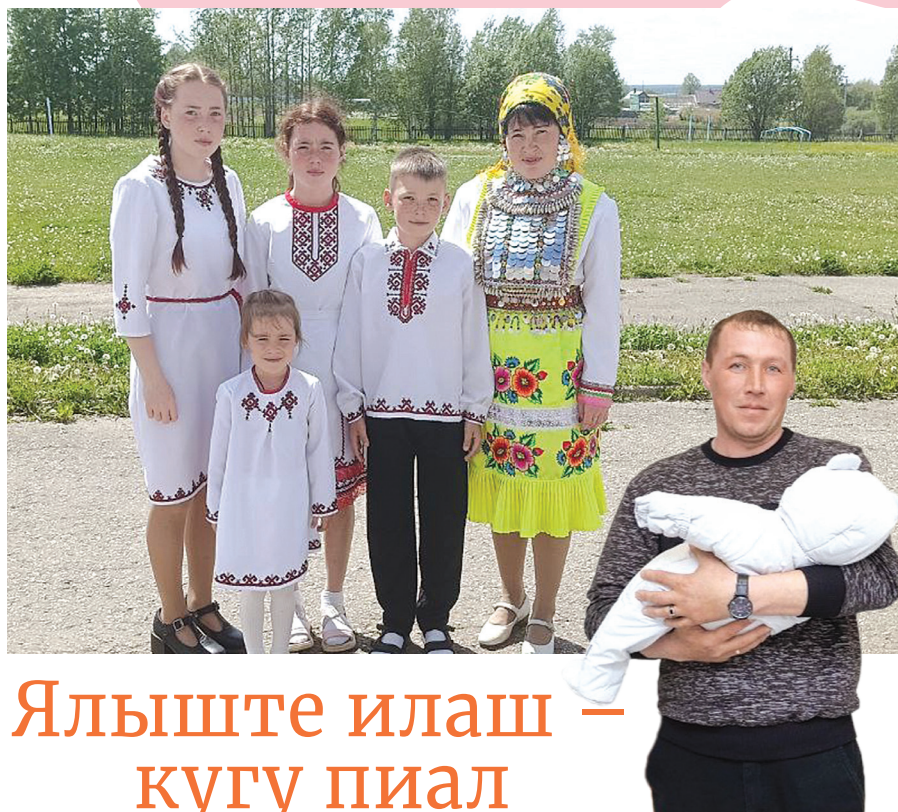
📷 Виктория Киселёва, Ростислав Мокеев да Анна Соколова.

Кызытсе саманыште ожнысо семын шым-индеш шочшан ешым шагал вашлият. Туге гынат улыт, вет кугу ешыште кеч-могай пашам лош пайлаш, нелылыкым чактараш куштылгырак. Кугу ешыште икшыве-шамыч пашам йоратыше, поро, икте-весе-лан полшаш ямде улшо кушкыт, шонем. Тыгак каласаш лиеш Кужэнер район Шұдымарий ялыште илыше вич шочшан Смородиновмыт (снимкыште) нерген.

Кажныже мастар

Юрий Алексеевич ден Олеся Николаевна ушнымыштан – латкуд ий. Суртоза Москошко чонымо пашашке кудалыштеш, озавате верысе фельдшер да акушер пунктышто санитаркылан ышта. Ача ден аван куанышт – шортнё гай шерге икшывышт. Эн кугу йоча – Ксения. Тудо верысе школышто 9-ше классыште тунемеш. Чолгалыкшым түрлө вере ончыкта. Марий эстраде мурылан шұман. Репертуарыштыже шке мурыжат уло: «Шочмо ял». Тудым Шұдымарий ялжылан пөлеклен. Мастарлыкшым концертлаште чўчыкын ончыкта. Конкурслашкат ушна. «Россия – страна героев» республикысе да районысо конкурсышто ончылно лийын, «Мелодия осени» районысо фестивалыштат ойыртемалтын. Ксения тыгак спорт дене пенгыде кылым куча. Волейбол дене талын модеш. Ятыр танасымаште эн сай модшо да аралыше семын палемдалтын. ГТО физкультур да спорт комплексын кенезымсе фестивалжын икымше йыжыныштыже 14-15 ияш ўдыр-влак коклаште кокымшо верым сенен налын. Карина шў-жарже шымше классыш коштеш.

Ялыште илаш – кугу пиал

Сўретлаш мастар. Шочмо верысе пўртўсын моторлыкшым, кажне пагытын ойыртемжым эскерен, альбом кагазеш «войза». Рома 5-ше классыште тунемеш. Футбол тудын ылышыже манына гын, йонгылыш огына лий. Кажне кечын модаш ямде. Тыгак спорт туризм дене танасымаште, ече дене коштымаште вийжым терга да сенгышыш лектеш. «Лўдыкшыдымылык орава» районысо конкурсышто икымше полышым пуымо дене эн ончылно лийын. Шочмо йылмымат моткоч йората. Арам оыл школ йыжынгыште эрта-рым олимпиадыште икымше верым сенен налын. Камелия кажне кечын школ пеленысе йочасадыш вашка. Ксения акаж семынак мураш, тыгак кушташ йората. Кугурак икшыве-влакым ончен, шукылан тунемеш да примерым налеш. Вич тылзе ончыч Каролина шочын. Кажне кечын ача-аважым, иза ден акаже-шамычым куандара.

Паша туныкта

Ялыште кажнылан паша си-тышын. Смородиновмыт ка-зам, тагам, кроликым ашнат. Кенезым шудым тўшкан ям-дыленыт. Йоча-влакат волькык сомылым ышташ полшат. Пўр-тыштат шке пашаштым палат,

арулыкым эскерат. Саскам поген, компотым, вареньым шолташ полшеныт. Шыжым понго дене «шылын модыт».

– «Паша айдемым илаш тунык-та» манын, калыкыште арам оыл ойлат. Пашам ыштен, ушат виянеш. Тўрлө сомылым шуктен, икшыве-влак шукылан тунемыт, ончыкылык ылышлан ямдылал-тыт, мутым кучаш, икте-ве-сылан полиаш тўналыт, – ойла Олеся Николаевна.

Канашат кўлеш

Смородиновмыт пырля канаш йоратат. Ўстембал модыш дене модыт. Когылым пырля кўэштыт да, ўстел йыр погынен, чайым йўйт. Тыгодым чоным почын кутырат. Онгай кином ончат, лончылат, рўдолашкат коштыт. Яра жап улмо годым конкурслашке тўшкан ушнат.

Кугу еш – кугу пиал. Икте весе-лан полышкален, икте-весе-сым умылен ылымаш, куан ден ойгым лош пайлымаш эн чот шерге. А ялыште яндар юж, мотор пўртўс кумылым утыр нўлтат. «Тыгай вершўрыштў илаш – кум пачаш пиал», – ойлат вате-марий.

Христина АЛЕКСАНДРОВА.
Фото-влакым еш архив гыч налме.

Педагогике науко кандидат, Россий Федераций общий образованийын почётан пашаенже, Марий Эл Республикысе образованийын сулло пашаенже, Йошкар-Оласе 21-ше номеран Семёновка школышто туныктышо
О.Н.ВАСЕНИНА
ямдылен.

«Шыже пайрем» урок

1 Скобкышто улшо мутлам марлагдыза.

Шöртнö (осень) _____ лишемш. (Разноцветные) _____ лышташла мландым леведыт. Кайык-влак (в тёплые края) _____ чонешташ ямдылалтыт. Кече (укорачивается) _____, (ночь) _____ кужемш. Пасушто (картошку) _____ луктыт, ушменым (убирают) _____, (озимую рожь) _____ ўдат. Тыге (в наш край) _____ шыже толеш.

2 Чын чонгым ойлончым ойырыза.

1. Весела тунемме ий тўнале да у кенеж эртен кайыш.
2. Весела эртен кайыш кенеж да тўнале у тунемме ий.
3. Весела кенеж эртен кайыш да у тунемме ий тўнале.
4. Весела кенеж эртен кайыш да тунемме ий тўнале у.

4 Сўретым ончен, текстым чогыза.

7 Диалогым шуйыза.

- Эргым (ўдырем), школыш каяш ямде улат?
- ...
- Туныктышетын лўмжö кузе?
- ...
- Парт коклаште кö дене шинчет?
- ...
- Эргым (ўдырем), школышто шкем кузе кучыман?
- ...
- Ты ланет сайын тунемаш, мутым колышташ, тырша штыланем.
- ...

3 Распространённый ойлончо-влакым ыштыза.

- Каникул пытыш.
- Тунемше-влак каят.
- Ача-ава-влак ужатат.
- Школышто вучат.
- Тунемме ий тўналын.

5 Сўретлаште мом ужда, возыза. Нине мут-влакым кучалтын, ойлончым чогыза.

6 Текстым мучашлыза.

Шыже пагытын сентябрь тылзыже. Кажне еш тўрлö пакча пашам ышта. Шуматкече шуэшат, ме ача-ава дене пырля садышке каена...

8 Йодыш-влаклан вашмутым пуыза.

- ◀ Шинчымаш кече пайрем могай шижмашым шочыктен?
- ◀ Школыштыда тиде кече дене могай йўла кылдалтын?
- ◀ Тиде кече гыч эн чот мо шарнымашеш кодын?

9 Шонымашдам возыза.

Тунемше-влакым школ формо йодыш тургыжландара. Шукушт икгай вургемым ынешт чий. Школ формо кўлеш мо? Кузе шонеда?

Российыште түрлө калык ила. Нуно икте-весе дене келшен, ваш пагален вияныт. Калык перепись почеш, элыштына 500 түжем утларак мари́й ең уло. Нуно элнан түрлө кундемшытыже «вожым колтеныт». Теве мый Татарстан кундем гыч улам. Агрыз районыштына кандаш мари́й ял уло. Татар-влак коклаште илена гынат, шке түвыранам, йўланам аралена, пайремлам пайремлена.

Мый мари́й улам. Шке ешмын, калыкемын илыш корныжым пален кушам. Теве шукерте огыл Анастасия акамын «Мари́й лўм-влак» шымлыме пашажым верештынам. Лудын лекмеке, шуко ум пален налынам.

● Лўм-влакым шымлыше науко – ономастике. Тудо икмыняр ужашлан шелалтеш. Зонимике волыкын, янлыкын лўмыштым рашемдаш полша. Топонимике ола, ял, ер але вес географий объект-влакын молан тыге але вес семын маналтмыштым умылтара. Астро-

нимике сандалыкым шымла. А айдеме лўмым антропонимике радамла.

● Шымлызе-шамычын ойышт почеш, икымше гана мари́й лўм-влак XVIII–XIX курымласе легендылаште вашлиялтыныт.

● Ожно мари́й-влакым пўртўсын икшывыштан шотленят. Тидым пушкыдемдыше суффикс-ла гоч палдараш тыршенят.

● Ача-ава-шамыч лўмым ойырымаште илыш-йўлам шотыш налыныт, йочан ончыкылыкшо нерген тургыжланенят. Эргышт ушан-шотан, патыр лийже манын, тудым талешке семын лўмденят. Теве Акпатыр волгыдо чонан патыр манмым ончыкта. Тудо татар йылме гыч пурышо. «Ак» ошо, волгыдо лиш, «батыр» – патыр, лўддым айдеме. Мари́й йылмыште «б» букваже шагал кучылталтеш, садлан тудым «п» дене алмаштеныт. Полтыш лўмым нумалше айдеме йырже ең-влакым погаш тўналеш.

● Ыдыр-шамычын лўмышт койышлан келшыже манын шоненят. Ныжылгылыкым, моторлыкым ончыктышым ойыраш тыршенят. Тойгай пенгыдылыкым Толвий лўм гоч «пөлекленят». Мыйын ик

Мари́й лўм сылнын йонга

кугезе ковам Патима лўман лийын. Тиде араб йылме гыч пурышо Фатима лўм, очыни. Ең-влак иктажым койдарен ойлынешт гын, «Патима» манят. Тидым икмыняр гана колынам. Молан тыге, ала? Вет ты лўм илышым йоратыше, волгыдо чуриян ең манмым ончыкта.

● Азалан лўмым пуымо гудым йўлам, ойорө-влакым эскеренят. Мутлан, мыланем Максим лўмым пуынешт улмаш. Максимже родо-тукымна коклаште лийын. Ковам тыге каласен: «Лўм ўмбаке лўмым пуаш ок йорө». Тыге Димам ойыренят.

● Ончыч илыше-влакын лўмыштым пуэн огытыл. Йоча тудын ўмыржым илаш тўналме деч лўдыныт.

● Вес йўлалан ўшанаш гын, кугыен-шамыч шепка ончылно лўм-влакым радамленят. Аза могай лўмыштө шортмым чарна, тугайым ойырман. Мутлан, ачам могырым кочамлан Олегым пуынешт улмаш. Аза, Алексей манмым колмеке, нюслымыжым чарнен. Ынде документ почеш тудо Алексей. Шке коклаштышт садак Олег маныныт.

Дмитрий ПЕТРЯЕВ.
Татарстан, Агрыз, Буймо.

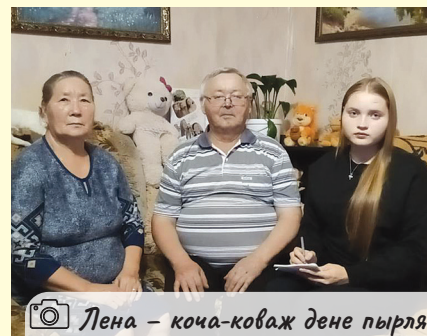
Ю виян кумалтыш

Мари́й-влак ожнысек пўртўсын вийжылан эңертат. Полышым йодаш отыш коштыт, суртышто еш кумалтышым эртарат. Ты йўла нерген коча-ковам ятыр палат. Мыланемат радамлен каласкаленят.

1986 ийыште кочам ешыж дене Нурсола ялыш илаш куснен. Лач ты жап гыч «Сурт Серлагыш» кумалтыш йўла ешыштына шукталтеш. Тудо вич ийлан ик гана эртаралтеш. Ик тага, кок комбо да кок лудо дене кумалман. Кумалтышлан ончылгоч ямдылалтман. Кушшо тылзым эскерыман, карт кугыза дене мутланен кел-

шыман. Кажне еш шкалан келшыше жапым ойыра. Мыланна октябрь мучаш гыч декабрь рўдө марте йōнан.

Кумалтыш деч ончыч чылан мончаш пурат, ару вургемын чият. Суртым эрыктат. Пайрем вашеш, кастене, ешыште эн кугу ўдырамаш мелналан да киндылан руашым луга. Ты сомылым ковам Галина Михайловна Шибанаева шукта. Эр эрдене ўстембак мелнам, тичмаш киндым шындат. Ший оксам пыштен, туарам верандат. Шыште сортам чўктат. Сортам кочам Илья Гаврилович Шибанаев ямдыла. Ты-

Лена – коча-коваж дене пырля. геракын кумалтышым тўналыт. Сурт кугыза деч тазалыкым, перкем йодыт.

Лена ИВАНОВА.
Кужэңер, Конганур.
Фотом еш архив гыч налме.

«Илыш чўчалтыш»

1-ше номеран Морко кыдалаш школышто 4-ше «А» классыште тунемше-влак (снимкыште)

терроризм ваштареш кучедал-маште икоян улмо кечын, 3 сентябрьште, «Илыш чўчалтыш» всероссийский акцияш уш-ненна. Тудо Бесланыште лийше трагический событийым шар-ныме лўмеш эртаралтын. Ак-цийын символжылан вўд шот-лалтеш. Вўд чўчалтыш-влакын пеледышыш велалтмышт шар-нымашым, чаманымашым он-чыкта. Тек тўнямбалне тыгай шучко сўрет нигунам ок лий, да ме, йоча-шамыч, тыныслыклан куанен илаш тўнгальна манын чот ўшанена.

Софья НИКИТИНА.
Фотом школ архив гыч налме.

Изи озавате

Олман когыльо

Кўлыт: 1 кузу олма, 3 муно, 3 кузу совла сакырложаш, 100 г ложаш.

Олмам тыгыдын пўчкедыза. Муно ден сакырложашым чот лу-гыза. Ложашым эркын ешарыза да варыза. Формышко олмам пышты-за да ўмбакеже руашым опталза. 25-30 минут духовкышто кўктыза.

Шўртнў пагыт

Шыже йўштў вашке тольо,
Йўр уремыште шыжа.
Йоча-шамыч, модын-воштыл,
Угыч школышко вашкат.

Пўртўс тўсшў ден вашталте,
Кайык-влак тораш каят.
Лач пушенге шўртнў тўс ден
Йырымваш волгалтара.

Андрей УШКОВ.
Волжский, Сотнур.

Элеонора НИКИТИНАН сўретше.
Морко, Купсола.

Историйым
шергалына

1790 ий

11 сентябрьште
Фёдор Фёдорович
Ушаковын вуйла-
тыме руш эскадр Тендр мыс
воктене турко флотым кырен
шалатен.

11 сентябрьште Российыште
Воин чап кече палемдалтын.

Парикмахер лийнем

13 сентябрьште парикма-хер-шамыч профессионал пай-ремыштым палемдат. Мы-йынат ковам (снимкыште) тиде пашам ышта. Тудо професий-жым моткоч йўрата. Калыкым порын вашлиеш. Кажныжлан ой-канашым пуа. Кўлан мо кел-шымым тыманмеш пала. Садлан тудын деке эре черет. Мыят кова-мын паша верышкыже чўчкыдын миеш. Кузе да мом ыштымыжым эскерем. Кушкын шуамат, ту-дын гай уста парикмахер лиям. Ен-влаклан мотор лияш полшем.

Ева ВИНОКУРОВА.
Йошкар-Ола, 80-ше номеран
«Ўжара» йочасад.
Фотом еш архив гыч налме.

0+

Марий Эл
Республикысе
«Марий Эл»
увер агентстве» КАУ.
Директор –
Е.И.КУЗНЕЦОВ.
Тўн редактор –
А.Н.ГРИГОРЬЕВА.

Индекс П4696.
Тираж 1550 экз.
Заказ
Формат – А-4-8.

Учредитель-влак:

Марий Эл Республикысе Тўвыра,
печать да калык-влакын пашашт
шотышто министерстве,
Марий Эл Республикысе
«Марий Эл» увер агентстве» КАУ.

Редакций да издатель: Марий Эл
Республикысе «Марий Эл»
увер агентстве» КАУ,
424006, Йошкар-Ола,
СССР Вооружённый Вийын 70-ше
идалькыше урем, 20-шо порт.
Тел. 8(8362) 45-22-82.

Газетым редакцийште
погымо да верстатлыме,
«Марий Эл Республикысе
Правительствын
типографийже» ООО-што
ямде оригинал-макет гыч
савыктыме.
Типографийын адресше:
424000, Йошкар-Ола,
Комсомольский урем, 112.

Печатьыш пуйымо жап –
14-00, фактически – 13-00.

Авторын да редакцийын
шонымашышт тўрлў лийын кертят.
Серыш-алак мўнгеш огыт колталт.
Ак – кутырен келшыме почеш.

https://vk.com/yamde_lii
<https://t.me/yamdelii>
yamde_lii@mail.ru
yamdelii@mediamari.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше: ямделий.рф

Газетым Кыл, информационный
технологий да массовый
коммуникаций сферым
эскерыме шотышто
федеральный службын Юл кун-
дем федеральный округысо
управленийыштыже
регистраватлыме.
Номер – ПИ № ТУ52-01404,
2023 ий 22 сентябрьште пуйымо.

У конкурс

Василиса САГИЛЬДИНА.
Звенигово, Нуктыж.

Виктория ПЕТУХОВА.
Кужэгер, Агьтансола.

Ева ПЕТРОВА.
Звенигово ола.

«Ш» буква дене

Шыже

Шижде, шөртнӧ шыже шуо. Шуматкечын, Шемечым шолыштын, Шурик шолым шудым, шӱлым шентеке шӱяшлан шарыш. Шоншым, шиштым шекланышна. Шиштыже шолт-шолт, шоншыжо шылынат шуктыш. Шентелнына

шөрва шарлен. Шөрвагурезе-шамычат шып шинчат. Шӱлыкан шыже.

Шочмын школыш шикшалтна. Шарныза: шинчымаш шергакан!

7-ше классыште
тунемше-влак.
Волжский, Сотнур.

Тушто

✓ Изи пырче веле, кугыжам шортара.

✓ Кайык огыл, муным мунча.

✓ Йӱштӧ толмо ваштареш шымле шым тувырым чия.

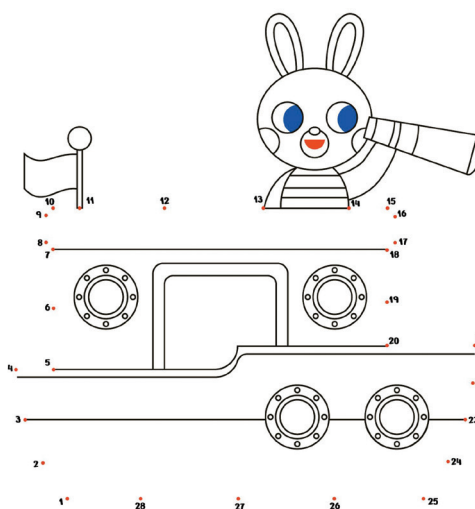
✓ Мотор ўдыр ужар почан.

Шотлыза

$$\text{3 fish} + \text{2 fish} = \square$$

$$\text{4 fish} + \text{3 fish} = \square$$

$$\text{5 fish} + \text{4 fish} = \square$$

Пурла вельсе сӱретым ончен, шала тогырышто цифр-влакым ушыза да чиялтыза.

Меранлан аваж деке миен шуаш полшыза

